

Kapitel (lista)	Sidnummer	Synpunkt
----välj----		SVAF har levererat flera skrivelser och remissyttrande angående föreskrifter och vägledningar till HaV under de senaste åren.
----välj----		Yttrande 2018-06-29 "Revidering av Havs- och vattenmyndighetens föreskrift HVMFS 2013:19 om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten"
----välj----		Yttrande 2018-08-16 "Vägledning för stayusklassning och hantering av osäkerhet"
----välj----		Yttrande 2018-11-21. Förstudie för omprövning av vattenkraften
----välj----		Skrivelse 2019-03-20. Förslag till hur den nationella planen ska vägleda myndigheternas arbete med omprövning av vattenkraften.
----välj----		Skrivelse 2019-04-16. Kommentarer till presentation i Mjölby 2019-04-07
----välj----		Yttrande 2019-06-28. Förslag till nationell plan
----välj----		Det kan konstateras att några av SVAF:s synpunkter har anammats av HaV. Men många av våra förslag på regel- och vägledningsändringar och synpunkter på NAP-förslaget återstår att införa för HaV. En del upprepas i detta yttrande. Det övergripande förändringsbehovet handlar om att fullt ut i föreskrifter och vägledningar möjliggöra tillämpning av vattendirektivets KMV-klassning och undantag. Regelverken måste också syfta till att prövningsförfarandet förenklas och att samverkan med myndigheter leder till faktiska och rimliga åtgärdsavvägningar mellan vattenverksamheter och miljöbehov.
----välj----		2019-07-04 fick HaV två regeringsuppdrag. Det ena är rubricerat "Översyn av föreskrifter och vägledning för uppnående av rätt vattenstatus." Eftersom uppdraget ska redovisas redan till 2020-01-01 antas att mycket av HaV:s rapport kommer att behandla denna pågående föreskriftsändring. Remissyttrandena kommer att vara viktiga inspel, både i sak och som kvitto på dialog med lokala och regional aktörer. SVAF räknar sig dit och förutsätter att den fortsatta dialogen blir mer än en envägskommunikation.
----välj----		SVAF noterar särskilt att "- i ljuset av att ramdirektivets undantag ska användas fullt ut - uppdraga åt Havs- och vattenmyndigheten att se över sina föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten, samt att utveckla sitt vägledande material vad gäller bedömningsgrunder, vad som kan anses vara samhällsnyttig verksamhet, statusklassning och kraftigt modifierade vatten."
----välj----	Missiv	Det står att de klassgränser för Sverige har är interkalibrerade eller harmoniserade inom EU. Det är en tveksam sanning. De biologiska är interkalibrerade. Om det finns en dokumentation av interharmonisering av klassgränser för de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna, vill SVAF gärna ta del av den.
----välj----		SVAF välkomnar att HaV under 2021 ska ha tagit fram biologiska bedömningsgrunder, som är känsliga för fysisk påverkan.
----välj----	2	SVAF välkomnar de högre kraven på dokumentation
----välj----	3	SVAF har tillstyrker att textdelar i bilagorna flyttas till en vägledning. SVAF föreslår att bilaga 3 flyttas till en vägledning, se bilaga 3 under 2013:19.
----välj----	3	En del ytterligare förtydligande behövs. Vi har pekat på dem i yttranden över föreskrifterna.
----välj----	3	Ytterligare förtydligande om rimlighets-, osäkerhets-, tillförlitlighets- och expertbedömningar kan hämtas utkastet till "Vägledning för statusklassificering och hantering av osäkerhet"
----välj----	3	Relevanta kvalitetsfaktorer är fortfarande ett frågetecken. Det är egentligen bara begreppet som har införts. Försök till precisering av definition och hantering saknas.
----välj----	4	Icke-försämringskravet behandlas bara kortfattat under 4 kap. 2013:19. (fastställande av MKN). Det är mera adekvat att icke-försämringskravet tas upp som ett undantag om nya verksamheter och åtgärder riskerar medför en försämring av ekologisk status. SVAF redovisar under 4 kap 3 § avvikande mening om hur de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna bör användas om försämringsförbudet aktualiseras.
----välj----	5	Det finns två sidor av att CIS-dokumentet inte används som vägledningar rakt av. Den allmänna uppfattningen är att det utrymme för KMV och undantag, som RDV och CIS- dokumenten medger inte har utnyttjats i Sverige. Tolkningarna och bedömningar har avvägs till större nackdel för verksamheter än vad som är nödvändigt. Särskilt när det gäller KMV- och undantagstillämpning påpekas ofta i CIS- vägledningarna att varje MS har mandat att bestämma om nationella kriterier för intresseavvägningar. Det är upp till HaV att bevisa att nya vägledningar skrivs med syftet att inga småskaliga vattenkraftverk ska tvingas rivas ut.
----välj----	5	Om SVAF har fattat rätt så är det ingen skillnad i juridisk status mellan själva föreskriften och bilagorna 1-5 . Alla bedömningsgrunderna med klassgränser för indikatorer/parametrar/kvalitetsfaktorer är inkluderade i föreskriften. Metoderna för att använda bedömningsgrunderna flyttas till vägledning.
----välj----		

	6	Andra stycket är svårbegripligt. Grundläggande i MB 5 kap 4 § är att uppnå/bibehålla en MKN. Momenten övervakning, påverkansanalys, riskbedömning, statusklassificering, normsättning, förbättringsbehov interagerar i hela bedömningsprocessen på ett systematiskt eller slumpmässigt sätt. Ju mindre data som finns desto flera moment får experbedömas. HaV behöver bättre beskriva hur de olika momenten hänger ihop. Det är möjligt att fokus i ÅP legat för mycket på att förbättra enskilda kvalitetsfaktorer. Men som HaV skriver; påverkansanalysen ska bedömas utifrån kvalitetsfaktorer, som t.o.m. ska vara de som är mest känsliga för att visa påverkan på vattenförekomsten. Resultatet av påverkansanalysen ska inte överföras direkt till klassningen av status. Statusklassningen innebär en sammanvägning av biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska parametrar och kvalitetsfaktorer (2 kap 4 §). Till det kommer hierarkin i kvalitetsfaktorernas betydelse. (2 kap 5 §). Kan HaV verkligen stå för att om inte påverkanstrycket fokuseras mera är risken att det ställs högre krav än nödvändigt? Praktiska fallstudier efterfrågas.
----välj---- ----välj---- ----välj---- ----välj----	7	SVAF instämmer i att ju fler kvalitetsfaktorer som används desto större är risken för felklassificeringar. De relevanta kvalitetsfaktorer, som ska användas är främst de biologiska. När de inte finns kommer de hydromorfologiska in i bilden. Det måste tydliggöras hur dessa stödjande kvalitetsfaktorer ska tillämpas i expertbedömningarna på ett tillförlitligt sätt.
----välj---- ----välj---- ----välj---- ----välj----	8	Resonemanget om de hydromorfologiska bedömningsgrunderna fortsätter. Det medges utan vidare att hymo-faktorernas klassgränser, deras samband och överensstämmelse med de biologiska faktorernas kvalitetskvoter är lätt att ifrågasätta. Det gäller oavsett om de hamnar i föreskriften eller i en vägledning. Det hänvisas till att bedömningsgrunderna för hydromorfologiska kvalitetsfaktorer (bör gälla även parametrarna) grundar sig på vetenskapligt framtaget material. Men vad bra då! Tyvärr har ingen sett den vetenskapliga rapport, som visar att klassgränsen mellan god och måttlig status i 12 av 14 parametrar är 15 % avvikelse från naturliga vatten och att dessa gränser definitionsmässigt bör överensstämma med de biologiska kvalitetsgränser.
----välj---- ----välj----	9	SVAF välkomnar att HaV uttrycker i skrift att i den adaptiva vattenförvaltningen ingår inte bara anpassade åtgärder utan också en översyn av statusklassificering och normsättning. Översynen bör också inbegripa föreskrifter.
----välj---- ----välj----	10	Det är svårt att uttala sig om de nya föreskrifterna minskar risken för felaktiga statusklassificeringar och bidrar till ökad rättssäkerhet. Erfarenheten är att det kostar på för den enskilde verksamhetsutövaren att driva sin rätt mot flera myndigheter samtidigt i domstolsprocesser. Som HaV skriver, det är upp till den ifrågasättande parten att visa att myndigheternas beskrivning och bedömning är felaktig. Få verksamhetsutövare klarar att sätta sig in i det komplexa hanterandet av vattendirektivet utan måste anlita konsulter.
----välj---- ----välj----	13	HaV menar, att trots att de nya föreskrifterna möjliggör att flera vattenförekomster kan klassas som KMV, kommer långt ifrån alla vattenförekomster med vattenkraftverk att uppfylla kraven för att förklaras som KMV. Denna uppfattning behöver analyseras närmare. HaV vet något som inte SVAF vet. Vilka krav/kriterier är det som inte vattenförekomster med vattenkraftverk klarar. Är vattendragen redan i god status? Är det det nationella perspektivet på energiförsörjningen som spökar igen? Den småskaliga vattenkraften är inte samhällsnyttig?Kommer åtgärdskraven bli så små att de inte medför någon betydande negativ påverkan på vattenverksamheten?
----välj---- ----välj----		Å andra sidan förespeglar HaV att mindre strängt kvalitetskrav kan beslutas, där de småskaliga vattenkraftverken finns. Det är inte lätt att förstå hur det kan vara lättare att trassla sig igenom de olika kriterier som föreskrivs för mindre strängt krav i 4 kap 9 §. SVAF önskar ta del av analysunderlag, som grundar HaV:s åsikt om möjligheterna att inte uppfylla KMV-kraven och uppfylla kraven för mindre strängt krav i vattenförekomster med småskalig vattenkraft.
----välj----		De avgörande frågorna för preliminär identifiering av KMV är : 1. Är vattenförekomstens fysiska karaktär väsentligt förändrad på grund av mänsklig verksamhet? 2. Vilka åtgärder avseende hydromorfologiskt tillstånd är nödvändiga för att uppnå god ekologisk status? 3. Leder åtgärderna för att uppnå god ekologisk status till en betydande negativ påverkan på vattenanvändningen eller miljön i stort? 4. Leder vattenanvändningen till att andra miljölagstiftningar inte kan uppnås? (N 2000). Dessa avgörande ska göras i samband med påverkansanalysen eller det som i HVMFS 2017:20 (förslag) sorteras in under rubriken "Beskrivning och dokumentering av mänsklig verksamhets betydande påverkan på ytvattenförekomster". Sedan följer en bedömning av ekologisk status och ekologisk potential enl. HVMFS 2013:19 2 kap 3-9 §§(förslag). Detta moment förutsätter något slags avvägning från fall till fall av relevanta åtgärder. Här förutses en diskussion med HaV/VM om vad som är lägsta nivå på GEP. HaV behöver frångå vägledningen att en lägsta nivå på ekologiskt tillstånd ska krävas (typ minimitappning =MLQ). CIS-dokumenten anger tydligt : "Exclude mitigation measures with significant adverse effects on use(s) or wider Environment". Ett iterativt moment kan uppkomma. Preliminär klassning till GES kan ändras till GEP eller tvärtom. Dokumentation krävs av hur klassificeringen har utförts enl HVMFS 2013:19 (förslag) 2 kap 17 § och 4 kap 14 §.